מחוון: מבחן מסכם – מסכת בבא מציעא – אלו מציאות

ניקוד: חלק א 5×6 = 30 · חלק ב 30 · חלק ג 25 · חלק ד 15 · סה"כ 100. בשאלות הפתוחות: תשובה נכונה במילים של התלמיד מקבלת ניקוד מלא; תשובה חלקית מקבלת חצי מהניקוד בערך, לפי ההערות. הסברים שמסומנים "לפי רש"י" או "הסבר" הם פירוש, לא לשון הגמרא.

1. **ב** – הן שלו. אין בהן סימן, ולכן הבעלים התייאשו מהן. לפי רש"י: "וזהו טעם כולם". (6 נק')
2. **א** – כי כל ככרות הנחתום שוות, ובככר של בעל הבית יש סימן. הסימן הוא מה שמאפשר להחזיר. (6 נק')
3. **ג** – לא נוגעים בה, כי זו דרך הינוח והבעלים יחזרו. אם הפירות נפלו (דרך נפילה) – שלו. (6 נק')
4. **א** – שלו, אפילו יש בו סימן. אבידה ששטף נהר "אבודה מכל אדם", והבעלים התייאשו. (6 נק')
5. **א** – הוי סימן. לפי רבה לא הוי סימן. ההלכה כרבא. (6 נק')
6. כל חפץ שיש בו דבר חריג חייב להכריז, כי השינוי הוא סימן (5 נק'). דוגמה: עיגול דבילה ובתוכו חרס, או ככר ובתוכה מעות (5 נק'). **(10 נק')**
7. דרך נפילה – הפירות נפלו, והם של המוצא; דרך הינוח – הונחו בכוונה, ואסור לקחת, כי הבעלים יחזרו (5 נק'). קב על ארבע אמות: הטורח לאסוף אותו גדול, ולכן הבעלים מפקירים אותו (5 נק'). **(10 נק')**
8. המוצא מכריז את המקום שבו מצא, והמקום הוא הסימן: "מי שאיבד משהו במקום פלוני יבוא ויאמר מה איבד" (6 נק'). לא כותבים מה נמצא, ומי שאיבד צריך לומר מה איבד (4 נק'). **(10 נק')**
9. **א.** בדבר שאין בו סימן (4 נק'). כשיש סימן, הבעלים לא מתייאשים גם כשהם יודעים, כי יתנו סימן ויקבלו אותו (4 נק'). (8 נק')
   ב. אביי: אין יאוש, כי הבעלים עוד לא יודעים שהחפץ נפל (4 נק'). רבא: יש יאוש, כי ברגע שיידע – יתייאש, ולכן נחשב כמתייאש כבר מעכשיו (5 נק'). (9 נק')
   ג. תרגום: "סימן אין לי בו – מעכשיו הוא מתייאש" (5 נק'). ההלכה כאביי (3 נק'). (8 נק')
10. שאלה פתוחה. כיוון אפשרי (הסבר): כבוד לרכוש של אחר עוד לפני שהוא יודע שהפסיד; בדיקה אם יש סימן ואם אפשר להכריז מקום. **(15 נק')** מחוון: 13–15 נק' – עמדה ברורה, נימוק שמתבסס על הגמרא (ציטוט או שם של שיטה) ודוגמה מנומקת; 8–12 נק' – עמדה ונימוק בלי קשר ברור לגמרא או בלי דוגמה; 3–7 נק' – עמדה בלי נימוק; 0 – לא ענה.